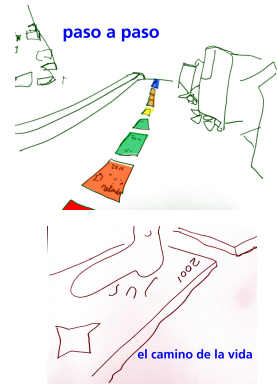

PASO A PASO

wegen in El Madrigal

voorstel aan bewoners

TITEL: PASO A PASO

JAAR: 2013

LOCATIE: Lima, Peru

BUDGET: Onbekend

FOCUS: eigenaar worden
van je dagelijkse omgeving

POSITIE: co-auteur

DUUR: 2 maanden

PROCES: participatief
deel van een
multidisciplinair team.

UITVOERING:

- samenwerking met bureau ruimtelijke planning van gemeente Lima en bewoners van wijk El Madrigal .
- Projectvoorstel door ons..
- Procedure in samenwerking met team van gemeente ambtenaren.
- Afstemming met wijkvertegenwoordigers.
- Uitvoering in workshops samen met team en bewoners.
- Uiteindelijke plaatsing door team van gemeente Lima en bewoners el Madrigal.

RESULTAAT:

- pad voor bewoners
- protocol voor vergelijkbaar projecten
- werkgroep bewoners voor voortzetting project

De zelfgebouwde wijken in Lima zijn eenduidig en onpersoonlijk hoewel ze door mensen persoonlijk gemaakt zijn. De publieke ruimte wordt niet vormgegeven, hoewel men wel goed georganiseerd is. Hoe kun je de aanwezigheid individualiteit en collectiviteit ruimtelijk vertalen?

Tijdens de bezoeken aan de Barrios Altos, berg buurten, is het ons opgevallen dat bijna alle wijken er precies hetzelfde uitzien. Hoewel de huizen allemaal zelfgebouwd zijn door verschillende mensen. De methode van bouwen levert blijkbaar een bepaald soort gebouw op. De ruimte tussen de huizen wordt eigenlijk niet vormgegeven. vaak is de enige vormgegeven collectieve ruimte het betonnen voetbalveld. De makers/auteurs van de ruimte eigenen zich die ruimte niet toe.

De wegen tussen de huizen in de bergen zijn heel stoffig. Ze worden niet verhard door de gemeente omdat het te steil en te gevaarlijk is. Een stoffige weg is een teken van een slechte buurt. Zelfs een beetje een paadje maakt een groot verschil. Stoffige schoenen laten zien waar je vandaan komt.

Een ander aspect is dat de bewoners uit alle streken van Peru komen. Uit de bergen of uit het oerwoud. Dat zijn volstrekt andere gebieden en culturen. Je kunt dus ook niet spreken van een gezamenlijke cultuur. Dan komen ze ook nog als illegale landbezitters. Ze hebben geen land, ze pakken het en zetten er een huisje op. Pas na een lange tijd kunnen ze dit als eigendom claimen. Veel bewoners hebben dus ook nog niet de status van echte Limanees. Hoewel ze praktisch samenwerken is er geen gedeelde stedelijke identiteit. Het gevoel erbij te horen is echter een belangrijke schakel in het zelf ook verantwoordelijk zijn voor de stad. Niet alleen gebruiker te zijn, maar ook gastheer en eigenaar. Het voorstel PASO a PASO, stap voor stap, el camino de la vida, de levensweg, kaart een aantal van die problemen aan.

We stellen voor een pad van steppingstones te maken. Zelf gemaakte betonnen stenen. Per familie drie. In het oppervlakte van de stenen kan een verhaal worden getekend. De stenen hebben als thema, gisteren, waar ik vandaan kom, vandaag, waar ik nu ben, en morgen, waar ik naartoe ga. Als ieder gezin deze stenen voor de deur legt, kan zo in de tijd een pad gemaakt worden waar de geschiedenis van de wijk en de bewoners gelezen kan worden.

Het voorstel wordt enthousiast ontvangen door de directie van de dienst ruimtelijke planning. We mogen een pilot uitvoeren. Omdat de officiële autoriteiten en de mensen in de wijk niet echt met elkaar omgaan is de implementatie van dit idee en proces met haken en ogen.

Eerst moet het plan uitgerekend worden, dan moet het voorgelegd worden aan de vertegenwoordiger van de wijk. Iedere wijk kent dorpsoudsten die vijftig tot honderd mensen vertegenwoordigen. Wanneer deze akkoord gaan moet een werkproces gemaakt worden met het team van sociologen en architecten. Er moet een protocol gemaakt worden. De bewoners moeten voorgelicht worden en dan de workshops georganiseerd. Al met al is het een lange serie overleggen en ontmoetingen.

De uiteindelijke uitvoering vindt plaats in een serie van vier workshops.

De deelnemers, de wijkbewoners, moeten eerst wennen aan het idee dat je praat over je afkomst en verleden. Wanneer ze beginnen vinden ze het het geweldig. Het is sowieso één van de weinige momenten dat ze iets anders doen dan werken.

Er wordt met enthousiasme gewerkt. Spontaan melden zich experts betongieten aan.

Het uiteindelijke maken en plaatsen van de stenen gebeurt pas als we al weer terug zijn. De bewoners willen de mallen graag houden. Als er bij de volgende zelfbouw beton over is dan kunnen er meer gemaakt worden.

team en bewoners

uitzicht op Lima vanaf el Madrigal

teamleiders Barrio Mio

presentatie aan wijksoudsten

teambespreking protocol

presentatie plan aan wijkbewoners

instructie workshop

workshop

ontwerpen

mallen en tegels maken

plaatsen stenen

